

УВОД

Дълги години циганският проблем бе опасно „минно поле“ или поне своеобразна „забранена за свободен достъп територия“. В тях откритостта, гласността и популяризацията на неговата същност и специфика (историческа и актуална), разкрити и осветлени в резултат на отделни научни изследвания, бяха „персона нон грата“ за вниманието и интереса не само на широката читателска аудитория, но и на профилирани научни кадри, изследващи сродни проблеми и сфери. Покрай мълчаливите и някак си странно растящи в здрача на съзнателната пренебрежителност сфинксове на този обществен и научен проблем изследователският теоретико-методологически и емпирико-приложен анализ преминаваше някак си мимоходом, без дори да се даде възможност за оповестяване на реализираните проучвания, обобщения и последващи теоретични инвенции на съвсем малкото занимаващи се професионално с него научноизследователски кадри.

Нещо повече. Тази забуленост и мистериозност, това потъване в „света на мълчанието“ на съдържанието, формата, мащабите и обществено-историческите метаморфози, на инструментариума за практическо решаване на този проблем по разбираеми причини предпоставяше и катализираше една одиозна творческа обстановка. Обстановка, в която малцината изследователи на циганския проблем рядко се срещаха или малко знаеха един за друг, за собствените си научни планове и постижения. И което е още по-неприятно, а всъщност достойно и за съжаление, те бяха лишени от възможностите за перманентен активен и плодотворен творческо-изследователски контакт и диалог. Някои от тях дори визуално не се познаваха или изобщо нищо не знаеха за съществуването на други, които също така бяха отдали предпочитанията си на проучванията на тези дискретни, интересни и значими въпроси.

Днес, когато обръщаме поглед назад, към следите на отминалото време, отдадено на този проблем, не можем без известна неп-